

Ponad 109 000 nowych potencjalnych Dawców szpiku i 1198 szans na życie

Fundacja DKMS podsumowuje 2020 rok

2020 rok, który upłynął pod znakiem pandemii, był trudnym czasem dla wszystkich. Postawił ogromne wyzwanie przed transplantologią, gdy granice zostały zamknięte, a Pacjenci hematoonkologiczni czekali na woreczek z życiem od niespokrewnionego Dawcy szpiku – często jedyny ratunek dla nich. Jednak pomimo tych trudności, miniony rok dla wielu osób okazał się także szansą na drugie życie. Dzięki ogromnemu zaangażowaniu i gotowości Dawców szpiku oraz pracowników Fundacji DKMS, aż 1198 Pacjentów otrzymało krwiotwórcze komórki macierzyste bądź szpik, by móc wygrać z nowotworem krwi. Baza potencjalnych Dawców szpiku Fundacji DKMS powiększyła się w 2020 o 109 251 osób, co daje w sumie 1 770 345 potencjalnych Dawców szpiku. Co jeszcze wydarzyło się w minionym roku?

Największe wyzwanie – zamknięte granice

To pierwszy raz od początków działalności, gdy Ośrodek Dawców Szpiku Fundacji DKMS i cała transplantologia stanęły przed tak dużym wyzwaniem, jakim był lockdown, zamknięcie polskich granic i problem z transportem materiału przeszczepowego. By móc dalej ratować ludzkie życia nie tylko w Polsce, ale i na całym świecie, Fundacja DKMS we współpracy z krajowym rejestrem Poltransplant oraz Ministerstwem Zdrowia w ciągu 48 godzin udroźniła przejście graniczne w Słubicach, żeby krwiotwórcze komórki macierzyste mogły dotrzeć do Pacjentów, czekających na przeszczepienie.

Organizacja transportu po zamknięciu granic była dla nas rzeczywiście najtrudniejszym dotychczas sprawdzianem. Wymagało to ogromnej determinacji, natychmiastowego działania i sprawnej współpracy wielu instytucji, organizacji i służb. Od tego czasu, karetki z materiałem przeszczepowym, pobranym od Dawców, codziennie podążają do konkretnego miejsca na granicy polsko-niemieckiej, a potem dzięki kurierom trafiają do klinik na całym świecie, by ratować życie Pacjentów. Myślę, że będzie to doskonały materiał na powstanie filmu dokumentalnego, kiedy pandemia już minie. – **mówi Ewa Magnucka-Bowkiewicz, prezes Fundacji DKMS.**

To, co było niezwykle w ciągu ostatnich miesięcy, to postawa Dawców szpiku. Cały świat krzyczał – „zostańcie w domu”, „dbajcie o siebie”, a Dawcy zaufali nam, stawiali się w klinikach i przystępowali do procedur ratujących życie. – **dodaje Ewa Magnucka-Bowkiewicz.**

Pobrania od Dawców szpiku z Polski

W 2020 roku odbyły się łącznie **1233** pobrania krwiotwórczych komórek macierzystych, w tym **35** ponownych pobrań, od Dawców zarejestrowanych w bazie Fundacji DKMS. Aż **1115** donacji przeprowadzono za pomocą aferezy, czyli częściej stosowanej – bo aż w **85% przypadków** - metody pobrania, która przypomina donację krwi. Przy pozostałych **118 pobrań** od Dawców pobrano szpik z talerza kości biodrowej.

Jednym z Dawców faktycznych, który oddał krwiotwórcze komórki macierzyste za pomocą aferezy pod koniec 2020 roku, jest Tomasz Stępnia, pochodzący z Krakowa. Tomasz zarejestrował się do bazy Dawców Fundacji DKMS w 2017 roku podczas akcji „Tata ma raka”.

Nie mam wątpliwości co do tego, że oddanie krwiotwórczych komórek macierzystych i podarowanie drugiemu człowiekowi szansy na życie było jednym z moich największych sukcesów i marzeń. Poprzedni rok był dla mnie bardzo ciężki. Pracuję w branży, która mocno ucierpiała przez trwającą pandemię.

Możliwość bycia faktycznym Dawcą szpiku zmieniło moje spojrzenie na 2020 rok o 180 stopni i - co najważniejsze w tym wszystkim - życie chłopca, który otrzymał częśćkę mnie. – mówi Tomasz Stępniaak, Dawca faktyczny.

Jestem idealnym przykładem na to, że pomimo pandemii, nie ma przeszkód, by pomóc osobom, które tej pomocy od nas – „bliźniaków genetycznych” – potrzebują. Nie zapominajmy o tym, że dla wielu chorych, walczących z nowotworem krwi, jesteśmy ostatnią nadzieją – i często jedyną szansą na życie. – dodaje Tomasz.

Kto otrzymał szansę na życie?

Idea dawstwa szpiku nie zna granic, o czym szczególnie przekonaliśmy się w roku zdominowanym przez pandemię, gdy – paradoksalnie – granice zostały zamknięte. Dawcy szpiku z bazy Fundacji DKMS dali szansę na życie nie tylko **Pacjentom z Polski**, ale i z całego świata! Woreczek z życiem otrzymali m.in. chorzy z **Niemiec, Francji, Wielkiej Brytanii, Ukrainy, Słowenii, Białorusi i Estonii**, a nawet tak odległych zakątków, jak **Stany Zjednoczone, Hong Kong, Indie, Argentyna czy Chile**. Żeby krwiotwórcze komórki macierzyste mogły dotrzeć do Pacjentów zza granicy, często transportowane były samolotami cargo, a materiał przeszczepowy przez cały lot miał przy sobie pilot. To pokazuje skalę współpracy i tego, jak wiele osób musiało być zaangażowanych, by móc uratować jedno życie.

Wśród małych Pacjentów, którzy otrzymali szansę na życie w 2020 roku, dzięki niespokrewnionemu Dawcy szpiku, jest 10-letnia Dominika Chomik z Chrzanowa. Dziewczynka musiała walczyć z nowotworem krwi – białaczką – dwukrotnie.

Choroba Dominiki wyróciła nasze życie do góry nogami - z dnia na dzień. Pojawiła się nagle i bardzo gwałtownie odebrała beztróskie dzieciństwo naszej córce. Siniaki, które pojawiały się na ciele Dominiki, okazały się objawem śmiertelnej choroby - białaczki. Zrobiliśmy Dominice badania krwi 1 lipca, po kilku godzinach odebraliśmy telefon, że wyniki są bardzo niepokojące, a już wieczorem byliśmy w szpitalu w Prokocimiu. I tam też już zostaliśmy – żona przebywała z Dominiką na oddziale, w izolacji, a ja spałem pod szpitalem – w samochodzie. – mówi pan Krzysztof Chomik, tata Dominiki.

Dominika bardzo dzielnie znosiła ciężkie cykle chemii, częste krwotoki, wypadające włoski i izolację. W Wigilię 2019 roku córka została wypisana do domu, była „czysta”, a komórki nowotworowe zostały pokonane. Myśleliśmy, że mamy to już za sobą. Niestety, nie na długo – choroba powróciła w czerwcu, a my usłyszeliśmy – wznowa. Dominika została zakwalifikowana do przeszczepienia szpiku. Bardzo długo poszukiwany był dla naszej córki niespokrewniony zgodny Dawca szpiku – jedyna szansa, by córka mogła żyć. Dominice się udało – znaleziono dla niej zgodnego Dawcę i 10 grudnia 2020 roku nasza córka dostała szansę na drugie życie. Człowiek nie zdaje sobie sprawy z tego, jak bardzo ważna jest pomoc Dawców, dopóki nie trafi na oddział onkologii dziecięcej. Dopiero tam można zobaczyć rodziny, które czekają, aż dla ich dziecka znajdzie się Dawca i codziennie boją się o to, czy zdąży na czas. Dawca szpiku, który oddaje częśćkę siebie innej osobie, ratuje nie tylko samego Pacjenta, ale całą jego rodzinę. – dodaje pan Krzysztof.

Dawstwo szpiku w województwach – statystyki

Aktualnie w bazie Dawców szpiku Fundacji DKMS zarejestrowanych jest **1 770 345** potencjalnych Dawców szpiku, z których dotychczas **8692** zostało Dawcami faktycznymi. Każde z 16 województw ma wśród swoich mieszkańców osoby, które były gotowe oddać częśćkę siebie, by pomóc nieznanemu osobie, chorującej na nowotwór krwi. Najwięcej Dawców faktycznych - bo aż **1287** - pochodzi z województwa mazowieckiego.

Wsparcie dla Klinik Transplantacji Szpiku

Wielu chorych, przygotowywanych do przeszczepienia szpiku, zostaje poddanych chemioterapii i radioterapii, które powodują u nich niemal całkowite zabicie odporności. Z tego powodu Pacjenci

hematoonkologiczni znajdują się w grupie najwyższego ryzyka zachorowania na COVID-19, dlatego oddziały przeszczepowe to miejsca, w których reżim sanitarny musi być utrzymany na najwyższym poziomie.

Fundacja DKMS w 2020 roku zakupiła oraz przekazała środki ochrony osobistej do 16 Klinik Transplantacji Szpiku w całej Polsce, w ramach Programu Rozwoju Polskiej Transplantologii i Wsparcia Pacjentów, by wesprzeć oddziały hematoonkologiczne. Wśród nich znalazły się: **gogle, przyłbice, okulary ochronne, jednorazowe rękawiczki nitrylowe, mydła, kremy do rąk, płyny do dezynfekcji**, a także certyfikowane **masksi FFP3 i FFP2**. Słowem - wszystkie niezbędne środki do zapewnienia bezpiecznych warunków leczenia Pacjentom hematoonkologicznym. Oprócz tego, w marcu 2020 roku, Fundacja przekazała do dyspozycji Ministerstwa Zdrowia ponad **110 000 pałeczek-wymazówek**, które posłużyły do przeprowadzania testów na obecność wirusa SARS-CoV-2.

W 2020 roku Fundacja DKMS wspierała kliniki hematologiczne i transplantologiczne nie tylko z związku z pandemią. W ramach Programu Rozwoju Polskiej Transplantologii i Wsparcia Pacjentów przeznaczyła kwotę ponad 5 000 000 złotych, która umożliwiła zakup do klinik w całej Polsce kardiomonitorów, iluminatorów naczyniowych, cytometrów, profesjonalnych urządzeń medycznych do dezynfekcji pomieszczeń wraz ze środkami dezynfekującymi. Wsparała także budowę placu zabaw oraz zakupiła nowoczesne łóżka dla małych Pacjentów z Kliniki hematoonkologicznej w Białymstoku.

2020 rok - online!

Rok 2020 w dużej mierze toczył się dla nas wszystkich w wirtualnej rzeczywistości, dlatego również Fundacja DKMS przeniosła swoje działania w przestrzeń Internetu, w której nie tylko rejestrowała nowych potencjalnych Dawców, podczas Wirtualnych Dni Dawców Szpiku, czy na akcji studenckiej HELPER'S GENERATION, ale skupiła się również na edukacji w zakresie idei dawstwa. W tym roku, wraz z twórcami internetowymi, youtuberami oraz lekarzami, działającymi w Social Mediach, fundacja edukowała, obalała mity i przedstawiała fakty, związane z dawstwem szpiku, a także prezentowała historie Pacjentów, którzy dzięki niespokrewnionemu Dawcy szpiku – żyją. Takiej historii możemy posłuchać w programie „7 metrów pod ziemią”. W jednym z odcinków wziął udział Rafał Waśko – policjant, któremu niespokrewniony Dawca szpiku podarował szansę na drugie życie.

Edukacja online skierowana była również do Pacjentów hematoonkologicznych, dla których dotychczas organizowano warsztaty w klinikach, w których byli leczeni. We współpracy z Polską Koalicją Pacjentów Onkologicznych oraz Stowarzyszeniem Hematoonkologiczni, Fundacja DKMS nagrała cykl filmów z udziałem ekspertów, m.in.: lekarzem hematologiem, rehabilitantem czy psychoonkologiem. Pacjenci mogli skorzystać również z webinarów z udziałem dietetyka, który przekazywał im wiedzę na temat prawidłowego żywienia na każdym etapie leczenia hematoonkologicznego.

Ten rok był bardzo trudny, wymagał od nas wypracowania nowych procedur, zapewniających Dawcom większe bezpieczeństwo podczas pobrania w klinikach, i przeorganizowania codziennej pracy. Daliśmy radę i nie poddaliśmy się, bo wiedzieliśmy, że stawką jest ludzkie życie. Mam nadzieję, że gdy będziemy podsumowywać 2021 rok, to powiemy o działaniach Fundacji DKMS, które miały miejsce w już bezpiecznej i wyczekiwanej przez nas wszystkich – spokojnej rzeczywistości. – podsumowuje Ewa Magnucka-Bowkiewicz, prezes Fundacji DKMS.

POKONAJMY NOWOTWORY KRWI

Misją Fundacji DKMS jest znalezienie Dawcy dla każdego Pacjenta na świecie potrzebującego przeszczepienia komórek macierzystych. Fundacja działa w Polsce od 2008 roku jako Ośrodek Dawców Szpiku w oparciu o decyzję Ministra Zdrowia oraz niezależna organizacja pożytku publicznego wpisana do KRS 0000318602. To największy Ośrodek Dawców Szpiku w Polsce, w którym zarejestrowało się 1 770 345 osób (grudzień 2020), spośród których 8 692 osoby (grudzień 2020) oddało swoje krwiotwórcze komórki macierzyste lub szpik Pacjentom zarówno w Polsce, jak i na świecie, dając im tym samym drugą szansę na życie. Program Rozwoju Polskiej Transplantologii i Wsparcia Pacjentów jest finansowany ze środków pochodzących z darowizn dokonywanych przez darczyńców Fundacji DKMS oraz z przychodów uzyskanych przez Fundację ze świadczonych przez nią usług koordynacji procedur pobrania krwiotwórczych komórek od niespokrewnionych Dawców. Aby zostać potencjalnym Dawcą, wystarczy przyjść na organizowany przez Fundację Dzień Dawcy Szpiku lub wejść na stronę <http://www.dkms.pl> i zamówić pakiet rejestracyjny do domu.

Kontakt dla mediów:

Magdalena Przysłupska

Rzecznik prasowy

e-mail: magda.przyslupska@dkms.pl

tel.:(+48) 662 277 904

Renata Rafa

Specjalista ds. PR

e-mail: renata.rafa@dkms.pl

tel.:(+48) 538 811 233